

GAZETA TRANSILVANIEI.

Redacțiunea și Administrațiunea:
Brasiovu, piața mare Nr. 22. — „Gazeta” este
Miercuri, Vineri și Duminică.

Prețulu a abonamentului:
pe unu anu 10 fl., pe șase luni 5 fl., pe trei luni
2 fl. 50 cr. — Tieri esterne pe șase luni 14 fr. pe
anu 28 franci.

Anulu XLV.

Se prenumera:
postele c. și r. și pe la dd. corespondenti.

Anu ciurle:
un'a serie garmondn 6 cr. și timbru de 30 cr
v. a. pentru facare publicare. — Scriitori ne
francate nu se primescu. — Manuscripte nu se
retramitu.

Nr. 44

Vineri 16 | 28 Aprile

1882

Brasiovu 16/28 Aprile.

În timpul din urmă ne-au sosit din diferite parti ale țerei numeroase plângeri asupra neajunsurilor invetiamentului nostru popular; unele, le amu publicatu altele astépta încă publicarea lor. Parerile despre cauzele acestor neajunsuri sunt diferite, unii sunt aplecati a le atribui mai multu negriji și apathiei noastre, alții se straduiescu a dovedi, că radacin'a reului este a se cautá numai în trist'a situațiune politica, ce ni s'a creatu în acestu stat, că prin urmare pēna ce nu se va schimbá acést'a nu este modru de lecuire.

Cu alte cuvinte, instructiunea noastră populara fiindu pusa sub îngrijirea și scutul bisericeii, o parte sustiene, că organele bisericesci nu 'si implinescu datori'a față de scóla cum se cuvine, ear' cealalta parte dice, că 'si-ar' implini'o, dér' nu potu se birue cu greutatile, din cauza că statulu nu numai că nu le da nici-o mana de ajutoru, ci le mai si împiedeca, în cătu activitatea lor culturala nationala devine aprópe de totu puralisata. Se cercetamu lucrulu pușinu mai de aprópe.

Trei sunt factorii cu cari avemu se calculamu: statulu, biseric'a și scóla. Scólele noastre confessionale stau sub scutul autonomiei bisericeii, ear' acést'a autonomia sta sub scutul legiloru statului. Déca statulu denéga în anumite casuri acestu scutu bisericeii și lovesce în autonomi'a ei, prin acést'a elu lovesce și în scólele noastre, și voindu a isbi în scólele confessionale guvernulu trebuie se atace mai antaiu asiediamintele bisericeii.

De aici urméza, că autonomi'a bisericiloru noastre sustienuta și eceserceata în tóta vigórea ei este o condițiune de capetenia pentru că invetiamentulu nostru popularu s'e se póta desvoltá și se póta progressá dupa cum cere timpul și interessulu culturai noastre nationale. Trebuie se dorimu prin urmare în interessulu acestei culturi înainte de tóte că cele duóe provincii metropolitane romanesci din Ardealu și Ungari'a se fia cătu mai tari înlaintu și s'e prospereze cătu mai multu în autonomi'a lor.

Inse dorinti'a noastră atátu de justa, pe cătu si de legala se contrariéza aspru cu interessele partidei dela guvern, care se identifica cu statulu. Acést'a partida din dî în dî mai cutezatóre declara deja ori-ce desvoltare, ce nu este maghiara, de stricaciósa statului și fiindu-cá bisericile și scólele noastre confessionale au unu caracteru nationalu romanescu, regimulu maghiaru actualu se crede îndreptatitu de a paralisá desvoltarea lor libera și sanatósa cu tóte mijlócele possibile.

De aici se nasce lupt'a între biserică și stat, care la noi este o lupta par excellence nationala, o lupta a rassei domnitóre maghiare în contra esistenței nationale a popórelor nemaghiare. Pēna înainte cu trei ani partid'a teroristica dela guvern a lucratu numai pe sub ascunsu la subminarea autonomiei bisericiloru noastre. Dela 1879 încóce, de candu s'a introdusu limb'a maghiara în scólele populare confessionale, regimulu lupta cu vizirulu deschisu. În acestu anu elu a inceputu resbelulu de exterminare în contra scóleloru nemaghiare și Archiereiloru precum și pretilor nostri li se cere în modulu celu mai nerusinatú că cu sacrificarea interesselor bisericeii se dé mana de ajutoriu la oper'a destructóre ce 'si-a propus'o a-o sevêrsi „în interessulu mai inaltu alu statului.”

Dupa unu planu bine precugetatu pēna în cele mai mici detailuri, procedu guvernanti nostri, spre a aservi hierarchi'a noastră interesselor specifice de stat, ce le reprezenta adi

partid'a d-lui Tisza. Pressiunea cea mare ce se face asupra capiloru nostri bisericesci, amenințările continue spre a'i intimidá, c'unu cuventu tóta politic'a guvernului față de organele bisericeiloru noastre, ne dovedesce esistenți'a și urmărirea acestui planu infernal.

A ajunsu deja lucrulu acesta, în cătu prefectii se credu îndreptatiti de a adresá provocari și porunci pretilor și invetiatorilor nostri că si candu ar' fi subalternii lor. Si capii nostri bisericesci nu cutéza a protestá măcaru c'unu singuru cuventu contra unor asemenea procederi! ? Unde remane autonomi'a și védi'a Metropoliiloru noastre sub asemenea impregiurari triste ?

Cestiunea atitudinei capileru nostri bisericesci în lupt'a contra uneltirilor și incalcariloru regimului, este cestiunea grava dela care depinde mare parte nu numai viitoriulu scóleloru noastre, dér' chiaru viitoriulu celor duoe Metropolii romanesci din aceste tieri. Acést'a o vomu documentá în altu numeru.

Cestiunea Dunaréna.

Banchetulu Lordului-Mayor dela Mansion-House.

„Romanulu“ estrage din „Times“ urmatorulu articulu: Sér'a trecuta lordulu Mayor (aldermanulu Ellis) și mayoress'a, soçi'a s'a, urmându vechiulu obicei au datu unu banchetu de gala în hal'a egipténa dela Mansion-House. Ospetii, în numeru de aprópe 400, printre cari ministrulu romanu și principes'a Ionu Ghica, insarcinatulu de afaceri abiazu (Fung Yee), lord și lady Thurlow, lady Burghley, admiralulu Sir Iohn și lady Darlymple Hay, generalulu sir Lintoru și lady Simmons, d. James Caird etc. Lordulu Mayor (primariulu Londrei) propunédu unu toastu în sanetatea ministrilor și reprezentantiloru straini în acést'a tíera, dice, că déca este unu lucru cu care Angli'a póte s'e se mandrésca, este placerea ce o semte de a ajutá pe natiunile tinere, cari se redica în progressele și în pasurile lor și, cu ocasiunea presintiei ministrulu romanu aici în asta-séra, elu propuse de alu felicitá din inima si alu asigurá despre sentiementele cele mai amicale ale poporului anglesu. Romani'a, care acum este o tíera mare, fertila și prospera, este guvernata, mai în tocmai că si noi, de cătra unu rege și de cătra o adunare represintativa; ea poseda câmpii intinse și unu paméntu din cele mai fertile, care produce cerealele cele mai minunate; afara de acést'a are minerale și alte bogatii, cari în timpul de fatia nu sunt încă desvoltate pe deplin, dér' cari, nu mai incupe indoiéla, voru fi în curéndu de mare folosu pentru progressulu materialu alu acestei natiuni.

Ministrulu romanu (printiulu Ghica), care a fost viu aplaudatu și care s'a exprimat în limb'a franceza, a disu, adresându-se cătra lordulu Mayor, și catra asistinti:

„Permiteti-mi mai antaiu de tóte, se esprimu sincerile mele multiamiri Right Hon lordulu Mayor pentru onórea ce a avutu bunatatea se-mi faca inchinandu-mi unu toastu. Sunt fericitu și mándru de a primi espressiunile simpathiei pe care magistratulu supremu alu acestei urbi a aretat-o cătra reprezentantulu Romaniei. Nu pentru prim'a óra tíera mea este obiectulu simpathiei și a bunei vointie a Angliei. Romanii isi aducu aminte cu unu sentimentu de gratitudine, că într'o epoca importanta a istoriei lor, candu la congresulu dela Paris Europ'a dorea se dé o constitutie Romaniei, lordulu Clarendon, de ilustra memorie, reprezentantulu Marei Britanii, a acestei tieri a libertatii, a fostu acél'a care a propus de a se consultá dorintiele și nevoile poporului romanu. Multiamita acestei libertati, care a fost lasata Romaniei pentru a se organizá ea in-sa-si, în acordu cu trebuintiele sale, ea a fost în stare de a inaintá repede

pe calea progressului și a civilizatiei și de a obtiné ne-atérnarea ei d'odata cu positiunea pe care o ocupa asta-di în Europ'a. În momentul de față, o alta cestiune însemnata și vitala pentru tíera mea, preocupá Europ'a — me referu la regulamentele pentru navigati'a Dunarii. Romanii speréza din nou în sprijinulu Angliei, care s'a pus în totdeanna în favoarea tuturor miscariiloru ce au avutu de obiectu libertatea comerțului, caci cea mai mare dorintia a tierii mele este că acelu mare fluviu, care e celu mai avantajosu midilocu de comunicare între resaritu și apusu, se remana deschisu, liberu, pentru tóte vasele fara nici o deosebire, și că obstaculele cari mai esistu pe unele locuri se dispara cu totul. Dér' me oprescu de téma de a nu ve fi rapitu prea multu timp, și reinoiescu lordulu Mayor espressiunea gratitudinei pentru magulitórea distinctiune cu care m'ati onoratu.

Cronic'a evenimentelor politice.

Ministrulu plenipotentiaru alu Romaniei la Londra d. Ioan Ghica este insarcinatú se reprezente pe Regele și pe Regin'a Romaniei la casatori'a Prințului Leopold, duce de Albany, fiulu M. S. Reginei Angliei, cu Princes'a de Waldeck-Pyrmont.

Baronulu Ernest Mayor, noulu ambasadoru alu Austro-Ungariei în Bucuresci, a sositu Luni séra în capital'a romana.

Duminéca séra s'a intrunitu în Sal'a Herdau în Bucuresci o adunare politica a partidei conservatóre cu scopu de a se pronunțiá asupra proiectelor prezentate camerei privitóre la electivitate politica a magistraturei și la introducerea sufragiului universalu în alegerea consiliiloru judetiene. Siedinti'a o deschise d. Lascar Catargiu. Primulu vorbitoriu d. Iancu Lahovari gasesce că situațiunea tierii sub guvernulu partidului „rosiu“ devine din ce în ce mai rea; tóte dau inderétu, o singura meserie merge bine, unu singuru negociu, celu de frase patriotice, celu politicu. În sferile acestei industrii se redica ómeni din nimicu și devinu milionari. Ceea ce progreséza în adeveru nu este nici agricultur'a, nici industri'a: nici grap'a nici d'alt'a. ci budgetulu cheltueleuru statului. Vorbitoriulu face apoi o paralela între budgetulu intimu alu Domniiloru romane, 20 de millióne în amenduóe tierile cari nici se cheltuiau tóte și între budgetulu de adi care trece peste 121 millióne. Resultatele, dice, sunt invederate, populati'a în locu de a spori scade, în locu de a pasi înainte dá mereu inderetu și cine se inmultiesce sunt strainii cari inlocuiescu pe Romanu. — Adunarea, dice „Timpulu“, ccrú apoi în unanimitate se audia pe d. Maiorescu. Care e progressulu realu facutu de tíera întrebá dumnealui — pentru a îndreptati la sufragiulu universalu, la electivitatea magistraturii? Déca d'între recruti, flórea tinerimii din sate, abia 6 la suta sciu a citi, care e procentulu celoru ce sciu a citi în populati'a intréga? Unulu séu duoi la suta. Ori cătu de buna și inteligenta ar' fi multimea, are ea midiloculu de-a controlá viati'a publica, nesciindu nici citi, nici scrie? Punendu-se în man'a ei sórta județielor, prin sufragiulu universalu propusu, ce va fi asta decátu a dá județele în realitate pe man'a amagitoriloru, pe man'a clasei negutiatoriloru politici? Scóla și biseric'a trebuie se dé poporului cunoscintiele și creșterea trebuitóre pentru a sei se ingrigésca fiacare mai bine de sine insusi și de aci va veni și judecat'a pentru ingrigirea interesselor publice. Electivitatea magistraturii ce-se propune e o reforma republicana. care esistu numai în Americ'a. Dér' Americanii, cari se compunu

din o mare amestecatura de popóre si unde impamentenirea e imediata, chiaru ei candu e vorb'a de viat'a practica de statu, abdicu lesne dela principiile a priori. Asié si noi, candu e vorb'a de electivitatea magistraturii se ne intrebamu: ce-ar' fi ea in practica? Ar' fi punerea justitiei in man'a acelor deputati atotu puternici, cari adi t'nu judeciile cá intr'unu felu de arenda, impreuna cu tóte functiunile administrative. Reforma mai e apoi si republicana, pe candu poporul romanescu dela 'nceputurile lui e monarchicu....

In fine d. Al. Lahovari dá citire urmatórei motiuni, pe care adunarea o votéza cu unanimitate: „In proiectele asupra electivitatii politice a magistraturii si a introducerii sufragiului universalu in alegerea consíiiloru judeciene, supuse la desbaterea Camerei, adunarea vede o primejdia pentru tíera si o calcare a Constitutiunii si invita opositiunea ale combate in corpurile legiuítóre si in genere a organisa o resistentia legala in tóta tíer'a in contra unoru asemenea tendintie ale partidului dela guvernú.“

Din Rom'a se anuncia, cá in siedint'a dela 22 Aprile a Camerei, Nicotera a declarat, cá 35 milióne nu sunt de ajunsu pentru fortificatiuni, guvernulu se asculte de tíera, care vrea se fia temuta si tare. Forti'a este conditiunea fundamentala a unui statu; finacele Piemontului au fostu sdruncinate, ale Neapolei bune si totusi Piemontulu a facutu Itali'a si Bourbonii au peritu. Acestu discursu a facutu sensatiune. Ministrulu de finace Magliani a respunsu, cá ministrulu de resboiu n'a cerutu mai multu; dér' fú intreruptu de acest'a, care strigá, cá lips'a de fortificatiuni trebeue s'o inlocuiesca pieptulu soldatiloru.

Desrobirea tieraniloru.

Cetimu in „Romanulu“: „Sub acestu titlu, d. C. A. Rosetti a depusu in Camer'a deputatiloru unu interesantu proiectu de lege, avédu t'nt'a de a desrobi pe tieranu de sub greutatea imprumuturiloru sdrobotóre pe care le-a contractatu cu indatorire de a le plati proprietariloru si arendasiloru prin munca in natura. Principiulu fundamentalu alu acestui proiectu de lege este acest'a: se va constata prin comisiuni ad-hoc totalulu acestoru datorii cari voru fi fost contractate p'na la 1 Ianuariu 1882, conformu vechii legi pentru tocmelele agricole; odata verificatu si constatatu quantumulu acestoru datorii, guvernulu va contracta unu imprumutu la cas'a de depuneri si consemnatiuni cu 4% dobénda si va plati apoi celoru in dreptu datoriele, asupra carora nu va mai esiste nici o contestatiune. Rambursarea acestui imprumutu, capete si procente, se va achitá de cátra sateni, ale cároru datorii s'au platitu, in t e r m i n u d e 30 a n i, prin ministerulu de finace.

„Acestu proiectu de lege, in urm'a promulgarei legi casselor de creditu agricolu, care speramu cá voru incepe a functioná si prin care se punu la dispositiunea agriculturii capitale eftine, si in urm'a votarei de cátra Camera a legii invoieliloru agricole, vine tocmai la timp se completeze oper'a de usurare si de ameliorare a starii tieranului nostru.

„Sub reserva de a discute mai in urma partea financiara din proiectulu ce ne preocupa, trebeue se constatamu de acum, cá elu e in principiu bunu si merita tóta atentiunea mandatariloru natiunii si a pressei. Unu faptu negaduitu este acest'a: starea tieranului este din cele mai miserabile; dincóce si mai cu séma dincolo de Milcovu, elu este ingropatu in datorii la proprietari si la arendasi, si adevverulu durerosu e cá cea mai mare parte din aceste datorii elu a platit'o indoitu si intreitu, déca nu mai multu. Lipsitu de institute de creditu, lovit, aci de mórte in vite, dincolo de seceta séu de grindina, esplotatu de multe ori de agenti administrativi, de arendasi si proprietari cari au profitatu de sudórea lui, acesti nenorociti producétori ai tierii 'si au robitu munc'a loru pe mai multi ani, fara se póta acoperi nici macaru dobéndile neomenóse ce li s'au impusu.

„In cursu de mai multi ani s'au facutu o serie de inlesniri proprietariloru si comericiului orasieloru nóstre; s'au infintiatu institute de creditu si altele. Pentru tierani inse prea puçinu putemu dice cá s'a facutu. Ei au mersu din

reu in mai reu si pericolulu e mare déca mesurile de indreptare ce se voru luá nu voru fi urgente si radicale. S'au creatu, e adevveratu, cassele de creditu agricolu cari, avédu a incepe se functioneze in curéndu, voru aduce o usurare óre care; dér' acést'a inca nu este destulu; candu munc'a tieranului este angagiata pe mai multi ani, candu elu este luatulu dela plugulu si secerisiulu seu pentru a fi t'aritu de gendarmu la plugulu si secerisiulu proprietariloru séu arendasiului, care lau legatu de máni si de picióre; candu e silitu in fine se muncésca numai pentru acest'a é' t'arinesele sale sè fia nepustite si granele sale aruncate pe campu tocmai candu ar' puté recoltá ceva, evidentu cá nici creditele agricole nu voru puté dá rezultatele la care trebeue sè ne asteptamu.

Este dér' indispensabilu se facemu bratielu tieranului libere, sè-lu lasamu ale intrebuintiá in cultur'a pamentului seu, si, candu interesele si fortiele sale 'i voru permite, se alerge si la arendasi séu proprietari; se-i damu de alta parte bani cu dobénda efina, prin institute de creditu, sè-i damu sigurántia si garantia in contra furtului de vite prin stabilirea unei mai bune politii rurale, si atunci numai vomu puté dice, cá amu facutu ceva pentru tieranu, cá amu deschisu o cale mai suridietória insesi agriculturii...

Regele Carolu cátra presiedintele consiliului,

„Scumpulu meu presiedinte alu consiliului de ministri! In dilele de 14 Marte si 8 Aprile, aniversarea proclamarei Regatului si a nascerii si a alegerei mele, acum 16 ani, de Domnu alu Romaniei, amu primitu numeróse felicitari, urari pline de iubire din tóte partile, din unghiurile cele mai departate ale Tierii. Acést'a a fostu pentru Mine dovada viua, cátu de adéncu s'au sapatu aceste duóe date in anim'a scumpului Meu poporu. nobila si maritimósa inima, cu care a mea pururea e nedespartitu legata prin aceleasi semtiri.

„Rogu-te fii interpretulu Meu, scumpulu Meu presiedinte alu consiliului, cátra toti acei, cari au serbatoritu aceste duóe dile, si, nepotédu multimi Insu'Mi fia-carui, multumesce pentru Mine Corpuril'le stituite, autoritatiloru publice, functionariloru persóneloru private, intr'unu cuvéntu tuturoru cari, 'Mi-au tramisu, in acele díle, o scumpa si pretiósa amintire. Spune-le cá, salutandu pe 14 Marte au salutatu si felicitatu insesi indeplinirea seculareloru dorintie si aspiratiuni nationale, incununata de barbat'i'a si intielepciunea poporului romanu; salutandu pe 8 Aprile, au aclamatu unu aniversaru, care a devenitu indoitu scumpu inimei Mele din diu'a, in care Romani'a M'a pusu cármaciu alu ei.

„Bine-voiesce a renoi si colegiloru D-tale recunoscint'a Reginei si a Mea. pentru frumósele cuvinte, ce guvernulu Ne-a rostitu in diu'a de 8 Aprile, si fil incredintiatu, scumpulu Meu presiedinte alu consiliului, de nemarginit'a stima si afectiune nestramutata ce'ti pastrezu.

Carol.

Chióru, Joi'a necurata, 1882.

Stimate Dle Redactoru! Ide'a de a maghiarisá pe tóte terenele si cu ori ce midilóce a inferbintatu crerii patriotiloru patentati intr'o mesura atátu de mare, incátu astadi chiaru si unii oficiali de positiune mai inalta se credu in dreptu a face presiuni morale intru inaintarea maghiarisarii. — Cutezanti'a si orbi'a a ajunsu hotarele cele mai estreme. — Nu este de ajunsu, cá dinaristic'a maghiaro-jidana a alarmatu tóta tier'a, dér' de unu timpu incóce vedemu, cá agitajunile au luatulu unu aventu puternicu si prin spriginirea organeloru ce au menirea chiaru contraria. — Candu maghiarisarea se propaga fara síela si fara de a fi pedepsita din partea organeloru competente, pe calea dinaristice, mai tréca-ducase; dér' candu ea se 'ncérca fara pudóre chiaru si la fii natiunei nóstre; candu sub masc'a „intentiunei patriotice“ se facu cele mai nerusínate abusuri sise seurtéza chiaru venitele statului si ale singuraticiloru civi, — atunci reulu incepe a luá dimensiuni atátu de mari, incátu totu cetetianulu cu dreptu cuventu póte esclama: p'na candu totu asié!

Caletorindu in aceste parti, am aflatu, cá fratii nostri Chióreni si cei din comitatulu Dobácei

sunt espusi la cele mai dejositórie ispíte din partea unoru maghiari fuduli si fara nici o consciintia. — Mi se spunea, cá mai alesu dela alegerile ultime poporul nostru si anume cei ce nu au votatu cu candidatii guvernului, sunt s'canati in nenumerate módiri; cá ampoiati de Romanu, sunt tractati intr'unu modu esceptionalulu, incátu asta-di bietii nu mai cutéza a conveni cu connationalii loru mai pronuntati si nu cutéza a ceti diuarie romanesci, nici a participá la vre-unu actu romanescu firearu de-o natura cátu de neinsemnata numai cá se nu apara in ochii maghiariloru de „rei patrioti“ si cá se nu fia denuntati si ei de „rebeli“ si „conspiratori“ si astfeliu espusi persecutiuniloru continue. —

Comitele supremu, Baronulu Bánffy Dénes, intre altele a adresatu lun'a trecuta o scrisóre litografata tuturoru membriloru comitetului comitat'nsu si altoru onoratori, cá se contribue pentru unu fondu, ce la aparintia ar' avé menirea de a ajutá séu mai bine disu a premiá pe invetiatori ncromani, cari se voru distinsu intru invetiarea limbei maghiare in scólele nemaghiare. Pentru cá fondulu sè se asigure cátu mái iute, pretiloru si invetiatoriloru precum si afiliatiloru, fara distinctiune de nationalitate, li s'a tramisu si cuitantie gata, é' banii s'au ridicatu cu ele din plata si subsidiu. — Acca scrisóre, espedata de siguru in sute de esemplare, s'a inaintatu pe posta sub firm'a mincinosá de „in cauza de instructiune publica“ fara post-porto asié, cá s'a scurtatu chiaru visteri'a statului. —

Pentru cá onorabilulu publicu se cunósca cuprinsulu acelei scrisori, 'mi iau voia a-o publicá in traductiune romana. Ea suna asié:

Adress'a On D. N. N. Membru alu congregatiunei municipale in N. Exoffo. Recomendata. In causa de instructiune publica, scutita de post-porto. Adress'a póta sigilulu comitelui supremu si alu postei din Deés, datulu 23 Martisoru 1882.

Din laintru: Nr. 243. pres. Dela comitele supremu alu comitatului Solnocu-Doboca.

„Comisiunea administrativa a acestui comitatu, in anii de curéndu trecuti, a remuneratu pe mai multi invetiatori nemaghiari, cari au aretat rezultate in propunerea limbei maghiare, a carei urmare pentru ungurime a fostu unu adevveratu profitu, de óra-ce propunerea limbei maghiare si in scólele de limba nemaghiara a produsu celu mai frumosu rezultatu.“

„Dupa parerea mea, ide'a de statu maghiaru numai atunci póte fi asigurata, déca pe langa progressarea rasei nóstre, totodata vomu conlucrá impreuna la inaintarea spirituala si morala, precum la cea materiala si a celoru-ialte rasse din acést'a patria, dandu-le prin acést'a o astu-feliu de directiune, cá, formandu cu noi o legatura indisolubila, contopiti cu noi, se luptamu cá cetatiani cu sentieminte unguresci deopotriua pentru unulu si acela-si interesu, interessulu tuturoru, care este: ide'a de statu maghiaru.

„Remuneratiunea, cá ajutoriu materialu datu invetiatoriloru de limb'a nemaghiara si p'na acuma a aratatu unu rezultatu peste asteptare de bunu.

„Deci detorint'a nóstra patriotica este, a progressá si mai de parte totu in acést'a directiune si totu-odata in interessulu asigurarii viitorului statului (!) ungurescu a aduce si óre-cari sacrificie materiale.“

„Dreptu aceea, — avendu in vedere, cá miculu fondu de dispositiune este deja echariatu, cu respectu patrioticu te invitu: se binevoiesci, pentru sustinerea si asigurarea acestei directiuni patriotice si de mare importantia, a veni cu succursulu D-tale materialu si pretiósa D-tale contribuire se 'mi-o tramiti cátu mai in graba. Sumele incurse, precum si intrebuintiarea loru, se voru cuitá pe cale oficiala.

Cu respectu patrioticu.

Desiu la 6 Martiu 1882.

Br. Dionisiu Banffy m. p

Unulu dintre cei ce au primitu o asemenea scrisóre, dupa ce a fostu provocatu de nou, a adresatu numitului comite supremu urmatoriulu respunsu:

„Illustre D-le Comite supremu! Detorint'a fiacarui cetatianu este, cá amesuratu impregiariloru si in conformitate cu legile tierii, sè 'si dè totu concursulu seu moralu si materialu intru inaintarea si intarirea statului la care apartiene. Intocmai este chiamarea si detorint'a chiaru a statului, cá nu numai se apere si sè inainteze scopurile ertate de lege ale cetatianiloru sei, ci totodata a fi cu respectu faciá de cele mai sacre sentieminte ale singuraticiloru civi, cari 'lu compunu si 'lu sustienu.

Intr'unu statu polyglotu, precumu este alu nostru, unde — deca si nu in faptu, der' celu puçinu in intielesulu verbalu si logicu alu legiloru esistenti — dreptulu de nationalitate este garantatu prin articlii de lege, intariti cu juramentulu si sanctiunea Domnitoriului, in cari se dice, ca domnesce principiulu egalei indreptari si cari in fine dau cetatianiloru patriei dreptulu de a usa de libertatea cuventului, de espunerea convictiuniloru loru politice si nationali, intr'unu astufeliu de statu, dicu, deca esistu tendintie suprematistice, cari au de scopu a lovi pe nedreptu si fora crutiare, in cele mai sacre drepturi omenesi si aceste tendintie se manifesta pe cali private, seu in press'a cotidiana, se mai pote trece cate odata peste ele la ordinea dilei prin-o meritata desconsiderare. Candu inse cutezarea si temeritatea se imbraca cu manteu'a autoritatii publice, candu civii patriei unui statu constitutional sunt provocati pe cali oficiali, in forma oficiala, a pune in cumpan'a ispitiei celu mai sacru semtiementu alu loru, candu acest'a seducere se intentioneaza din partea organeloru de statu, ce au cu totul alta menire, si in fine, candu sub unu velu de cuvintiosu si neadeveratu, in forma oficiala, se eern si moralicesce se pretindu ebiaru, astufeliu de lucruri, ce vatama adencu semtiementulu nationalu si patrioticu; atunci de sine urmeza datori'a de a sari in apararea si de a cere respectarea dreptulu cetatianescu.

Ilustritatea Vostra a-ti avutu ide'a, se nu-i dicu pe numele meritatu, a-mi adres'a cu data 6 Marte 1882 Nr. 243 pres. si in forma oficiala o scrisore, in care intr'unu limbagiu de totu neobiciuitu si nepatrioticu me provocati, ca pe membru alu reprezentantiei municipale ce sunt a da ajutoriu moralu si materialu spre sprijinirea ideei antipatriotice de maghiarisare. Si ca dejosirea mea ca Romanu si patriotu se fia si mai mare a-ti aflu de compatibilu cu inalta-ve positiune a-mi adres'a si unu ursoriu totu referitoru la aceea'si materia, prin scrisorea cu dat'a 28 Marte 1882 nr. 339—1882.

Deca a-si sei ca intentiunea provocarei vostre atatu de reu mascata prin unele espressiuni vage, este curata si ca scopulu contribuiriloru cerute intr'adeveru nu este de a servi in detrimentulu natiunei, din care am fericirea a face parte: atunci m'asiu multiami a ve reflecta cu unu respunsu amesuratu nobilei intentiuni. Candu inse sunt convinsu, ca memoratele apeluri oficiale nu suntu decatu eflusulu periculosulu, se nu-i dicu ridiculosulu curentu, ce se manifesta, mai alesu de unu timpu incoce, pe teremulu diaristice maghiare si maghiar-ojidane, candu sciu, ca asemenea cereri nu suntu compatibile cu positiunea unui comite supremu pusu in fruntea unui districtu locuitu mai mare parte de Romani si in fine candu sciu, ca intentiunea loru este de a slabi si dejosi nemulu romanescu, si ca prin urmare sunt nu numai ilegale ci si vatematorie; nu potu de catu se protestezu cu tota solemnitatea in contra unoru asemenea insinuatiuni.

Consciu de drepturile mele de cetatianu, si Romanu, cunoseu si mi voiu cunosece datori'a, ca cive alu statului; nu voiu inse a primi manifestatiuni ce vatama semtiunulu meu nationalu si politicu.

Nu voiu se reflectezu la cele ce am auditu si am esperiatu, ca se facu totu in modu oficialu din partea Illustr. Vostre cu ceilalti frati Romani din acestu tinentu, caici acele de siguru voru fi supuse verdictulu meritatu din partea loru. . . Catu pentru mine, ve rogu, se nu me tinenti atatu de lipsitu de caracteru si fara iubire catra nemulu meu, nici se me considerati intre aceia, cari partinescu ilegalitatile.

Invetiarea si insusirea limbei maghiare, incatu e de lipsa, este a se ajunge pe alte si nu pe asemenea cali; ear' Illustr. Vostra veti fi avendu chiamare si detorintie cu multu mai sublime si patriotice decatu de a face asemenea apeluri ex officio.

Incheiu der' prin a ve aduce la cunoscintia, ca ca Romanu nici nu potu, nici nu voiu se dau obolulu meu, pentru scopuri de asemenea natura.

De altmintrea sunt cu patrioticesca reverintia alu Illustr. Vostre stimatoriu s. c. i.

Ce voru fi respunsu si altii, nu sciu, — der' bine este se cunosca lumea, ce au se indure Romanii sub hegemoni'a ungresca si pena unde pote merge fanaticismulu maghiaru.

Unu caletoru.

Sinodulu archidiecesei transilvane gr. or.

Sibiu 12/24 Aprile a. c.

Duminea in 4 Aprile 1882 se deschise in sala cea mare a seminarului teologicu-pedagogicu din Sibiu sesiunea actuala a sinodulu archidiecestanu alu Romanilor gr. or. din Transilvania. Cuventarea de deshidere tinuta de Archiepiscopulu si Metropolitulu Mironu Romanulu este cunoscuta cetitoriloru „Gazetei“. In prim'a siedintia se constitui biroulu provisoru si se impartira deputatii de facia in patru sec-

tiuni egale, care se cerceteze actele electorali ale deosebitiloru membri ai sinodulu.

In siedinti'a a duo'a (Luni. 5 Aprile) se declara de verificati 38 deputati si se alege biroulu permanentu si comisiunea verificatore. Totu in acesta siedintia se dau mai multe concedii.

Marti 6 Aprile (siedinti'a a trei'a), dupa-ce se presinta credentialele mai multoru deputati inca neverificati. presidiulu transpune deosebitiloru comisiuni mai multe raporturi ale consistoriulu archidiecestanu: unu raportu specialu alu senatulu episcopescu cu unu planu in privinti'a zidirei unui seminaru si a unei sale acomodate pentru diferitele siedintie ale corporatiuniloru bisericesci; petitiunile mai multoru comune bis. cu privire la arondarea protopopiatelor; o plânsore a comitetulu parochialu din Orascia in privinti'a consistoriulu archid.; deosebite rugari pentru ajutore; in sfersitu rugarea pentru concediu a deputatulu (din prot. I alu Brasiovulu) I. Popoa, care aretandu motivulu absentarei sale, cere dela sinodu a se lua mesurile necesarie ca professoriloru de scolele medii romane din Brasiovu, alesi de deputati, se nu li se mai faca greutati din partea directiunei si eforiei scololoru din cestiune in ceea-ce privesce participarea la siedintietie sinodali. — Se presenteza si se discuta raportulu comisiunei verificatore, apoi se alegu comisiunile obicinuite: cea financiara, scolara bisericesca, organizatore, petitionara si budgetara.

Siedinti'a a patr'a (7 Aprile). Se presenteza raportulu cons. arch. ca senatu scolaru cu privire la invetiamentulu din scolele poporale. Se presenteza cererea ministeriulu de culte si instructiune publica, ca consistoriulu archid. se si revoce dispositiunile facute pentru infintierea fondulu de pensii pentru invetatori, — precum si hârthi'a, in care ministeriulu cere, ca se se propuna limb'a maghiara si ascultatoriloru de teologia. Se presenteza mai multe rugari, mai multe propuneri si o interpelare. Propunerile sunt acestea: V. Kosiescu avendu in vedere trist'a stare materiala a celoru mai multi preoti din archidiecesta si cu deosebire miseri'a, in care pote ajunge famili'a unui preotu dupa mortea lui, propune ca din sumele retinute dela 1864 incoco din ajutulu statu pe sam'a infintierei unui fondu de pensii pentru clerulu din archidiecesta, si din sumele ce se voru aduna, deca fiecare preotu si protopopu va contribui cate 10% din venitele sale anuale, se se faca unu „fondu de pensii“, din care se se ajute preotii gr. or. din Transilvani'a. N. Lazaru propune, ca consistoriulu se elaboreze unu planu de dotatiune pentru preotii din archidiecesta, avendu a impartii parochiile in patru categorii. A. Trombitasiu propune: 1. Se se faca 20 stipendii (cu totul in suma de 1200 fl.) pentru 20 de tineri, cari voru a'si castiga cunoscintiele de lipsa in institutulu pedagogicu andreianu — cu conditiune inse, ca dupa absolvire acesti tineri se servesca 10 ani ca invetatori in archidiecesta. 2. Consistoriulu se provoce pe toti invetatorii, cari n'au facutu inca examenulu de calificatiune, ca se-lu faca nesmintitu dupa expirarea anulu scolaricu curentu si toto-data se se ingrijasca (consistoriulu) ca invetatorii, cari au o lefa mai mica de 200 fl. se capete bani de caletoria. 3. Consistoriulu se se informeze despre starea scololoru din protopopiatulu Solnocului II. si Giogiului, si la casu de lipsa se prelimineze sumele necesare pentru indreptarea scaderiloru ce s'ar' afla. — Atatu cererile, catu si propunerile se transpunu la comisiuni.

Interpelarea o face deputatulu Rubinu Patiti'a. Cuprinsulu ei este acest'a: „Avuta si are consistoriulu archidiecestanu scire despre abuserile comise cu instituirea de invetatori in comunele Vidra de Josu si Ponorulu din protopresbiteratulu Campeniloru? Deca a avutu si are cunoscintia despre acele, facuta cercetarea cuviinciosa si dispusa pedepsirea celoru vinovati?“ Presidiulu promite, ca va raspunde in siedinti'a procsima.

La ordinea dilei urmeza mai multe propuneri ale comisiunei organizatore care are de referentu pe d-lu P. Cosma. Primele trei propuneri sunt urmatoriele:

Consistoriulu archidiecestanu se elaboreze pena la sesiunea viitoria unu statutu detaiatu.

pe bas'a caruia va ave a se efectui pe viitoriu impartirea ajutorulu de statu. O observare stricta a normelor ce s'ar' satori in unu astfeliu de statutu ar' delaturá nedumeririle si ar' pune capetu nemultumiriloru, ce se esprima din tote partile cu privire la modulu de impartire usuatu pena adi.

Consistoriulu archidiecestanu se se insarcineze a dispune arondarea definitiva si intregirea protopresbiteratelor vacante, in prim'a linia inse iutregirea protopresbiteratulu Salistei si Sibiuului aretandu-se in acestea duoe protopresbiterate concrediute din necesitate conducerei unui assesoru consistorialu lips'a cea mai semtita de intregire.

Referitoriu la conclusulu sinodalu despre infintierea unui fondu de pensii pentru preotii din archidiecesta, consistoriulu archidiecestanu va ave se elaboreze unu regulamentu De si comisiunea crede ca compunerea unui astfeliu de regulamentu e impreunata cu greutati: totusi nu vede astfelu de pedeci, cari ar' face pe viitoriu imposibila elaborarea unui astfeliu de regulamentu. Sinodulu se insarcineze pe consistoriulu archidiecestanu de nou ca pena la sesiunea viitoria se astearna sinodulu unu astfeliu de regulamentu.

Cu privire la propunerea d'antaiu se incinge o desbatere indelungata. Metropolitulu si deputatii Gaetanu, Cristea, Petco, Ratiu si P. Nemesiu dicu, ca se se pastreze si de aici inainte modalitatea dupa care s'a impartitu pena acum ajutorulu de statu. Deputatii S. Demianu, Dr. N. Popu, I. Pred'a, Bolog'a, Ghiaj'a si R. Patiti'a sustinu propunerea comisiunei. D-lu D. Manole dice, ca intrebarea: cui si prin cine se se imparta ajutorulu? — este o cestiune secundara. Mai antaiu si mai antaiu se se grijsca ca ajutorulu de statu se fia corespundietoru jertfeloru pe care le-au adusu si le aducu Romanii transilvaneni gr. or. pentru tronu si patria. La votare se primesce propunerea comisiunei.

Urmeza desbaterea propunerei privitoare la intregirea protopopiatelor. Toti vorbitorii recunosc necesitatea intregirii; deputatulu Z. Boiu inse dice, ca de ce s'au anunitu tocmai protopopiatulu Sibiu si Seliste? Se accentueza ca ar' mai trebui intregite protopresbiteratele Campeni, Ili'a, Zarandu, Desiu, Zlatn'a, Branu si Dobr'a. Propunerea comisiunei se primesce. A trei'a propunere se aproba fara nici o discussiune.

Dela sinodulu eparchialu alu Aradului.

Aradu 21 Aprile a. c.

(Urmare.)

Se continua raportulu despre ale scolei prin susumitululu raportoru. Aici obvine o cauza grava, ca adeca oficiolele politice s'au amestecatu intr'o cauza bisericesca-scolara restituindu in postulu seu pe invetiatoriulu din Giul'a maghiara, pe carele consistoriulu l'a fostu suspendatu. Sinodulu alege o comisiune de 3 insi (V. Babesiu, M. Stanescu si N. Zigre) carea ca representante alu sinodulu se revindice dela ministrulu respectivu dreptulu bisericeci nostre autonome. — Consistoriulu provocatu de ministeriu cere si dela invetiatorescu examenulu de calificatiune. — La intrebarea ministeriulu despre propunerea limbei maghiare in teologia, consistoriulu respunde ca teologii seu atatu din numit'a limb'a, catu e de lipsa pentru propunerea in scolele elementari; sinodulu dice se se puna consist. nostru in contielegere cu celealte consistorie si alaturea se apere dreptulu ce voiescu se lu violeze — Se raporteza apoi ca din caus'a aniloru sterili salariile invetiatoresci s'au imbnatatu numai in cateva locuri; apoi in unele comune s'au facutu pasi pentru infintierea clasei a II.; er' cu privire la frecuentatiune se comunica sucursulu ce l'au datu organele politico-administrative, cari tote se iau spre seire, avisanduse consistoriulu se proceda totu astfeliu. Despre institutulu pedagogicu se spune, ca la inceputulu anulu s'au inserisu 96 de elevi si 12 eleve private, fiindu in activitate 6 professori. La examenulu de calificatiune s'au supusu 19 elevi si 5 eleve, dintre cari 2 au fostu relegati. Statiuni invetiatoresci suntu in cele 304 comune 380; prunci obligati a cerceta scol'a au fostu 14054 dintre cari au frecuentatu regulatu numai 6650, er' dintre cele 12,618 fetitie au frecuentatu regulatu scol'a 3008. De ore-ce aici in raportulu consistorialu nu se amintesce nimicu despre scolele de adulti, de aceea P. Rotariu propune ca in raportulu anulu venitoriu se se tiena strictu contu si de aceste.

Din raportulu consist. scol. oradanu aflamu ca acolo in cele 280 comune suntu numai 245 statiuni invetiatoresci. Prunci obligati se amble la scola au fostu 9989

ér' fetiie 8743; dintre acesti'a au frecuentat scóla 3294 prunci si 1528 fetiie. Acést'a impregiurare trista provine mai cu séma din lips'a invetiatorilor; pentru delaturarea acestui reu sinodulu aviséza pe consistoriulu oradanu se indemne comunele respective a tramite la preperandia prunci cualificati, dér' pe spessele lor. — Din incidentulu, cà senatulu epitropescu alu Oradei a clasificatu statiunile invetiatoresci in trei grupe, dér' alu Aradului nu, sinodulu aviséza pe consistoriucá la prossimulu sinodu eparchialu se elaboreze unu regulamentu, unde sè se puna cu numele care comune suntu statiuni invetiatoresci de cl. I, II, III si cari preparandi absolventi potu recurge dupa un'a séu alta statiune. — Conferintie invetiatoresci-preotiesci, precumu si cursurile practice sè se tiena si in venitoriu, dér' mai rigorosu, cá pèna acumu. Celalalte date statistice, despre inspectiunarea scóleloru, despre invetiatorii repausati séu departati, cumu si despre introducerea altor'a (teologi séu preparandi) cá invetiatori sè iau simplu spre sciintia. La 12¹/₂ óre se inchide sied., anuciandu-se procsim'a la 5 óre d. a.

Sied. a VI se deschide precisu la 5 óre d. a. 20 Aprile. Presidiulu comúnea o telegrama, respunsu alu Es. S. Metropolitulu referitoriu la arondarea protopresbiteratelor, care se transpune comissiunei organizatórie. Ministeriulu a fostu provocatu pe consistoriu se 'i arete care statiuni invetiatoresci suntu impreunate cu cele preotiesci, pentru regularea taxelor ce sunt a se solvi in fondulu regnicolaru alu pensiuniloru invetiatoriloru; sinodulu considerandu, cá statiunea de invetiatoru nu se póte imbiná nicei odata definitivu cu cea preotiesca, aviséza pe consistoriu se arate ministeriului tóte casurile de preoti-invetiatori, pentru cá se fia scutiti dela numitele taxe atátu invetiatorii-preoti, càtu si comunele respective. Referitoriu la pasagiile cuventulu de deschidere, unde se amintese cu multa caldura despre infiintierea scólei preparative, dep. I. P. Desseanu propune a se esprimá multumita protocolara neobositulu capu bisericescu-scolarulu si indruma consistoriulu se-i dè totu sucursulu posibilu, ér' la sinodulu prossimu se astèrna unu proiectu generalu si specialu, cumu ar' trebui se procedemu la infiintierea scólei medie de 4 ori chiaru de 8 clase. Totu odata sè se faca unu proiectu si despre infiintierea unui alumneu langa acea scóla media. Asié se fia si se ajute Ddiu! — Mai departe se ié spre scire si raportulu comissiunei anchetarie sinodali cu observarea, cá consistoriulu càtu mai rapede se introduca in institutul pedagogic-teologicu unu regulamentu internu, pe carele apoi la prossimulu sinodu se-lu prezenteze spre acceptare si intarire definitiva. Cu acést'a ocaziune prin majoritate de voturi functiunarea comissiunei anchetarie sinodali se dechiara de permanenta.

Cu aceste se finesce raportulu comissiunei scolare si urmèza comissiunea fonduriloru comune. Raportorulu G. Dringo, cetindu o scrisóre a episcopulu si a consistoriulu din Caransebesin referitoria la impartirea fonduriloru comune Aradu-Caransebesiu, de asemenea cetindu conelusulu sinodalu in caus'a acést'a, pentru esecutarea impartirii propune in delegatiunea respectiva 9 membri, cari in contielegere cu totu atátia dela Caransebesiu au se stabiléscu chei'a de impartire. Aici dep. Babesiu cu multe argumente convingétorie si fórte ratiunali cérea se abata pe sinodu dela propunerea, respective dela primirea grabnica a propunerei comissiunei; din parte-si cere cá sinodulu se recerce pe Mitropolitulu a esoperá dela guvernulu incuviintiare prea inalta la acea impartire, cá nu cumvu sè se faca multe spese zadarnice. Vorbescu multi deputati pentru propunerea comissiunei si érași multi contra. In fine prin votare secreta cu 25 voturi contra 23 se primesce propunerea comissiunei, si se decide cá in delegatiune se fia 9 membri, cari la provocarea presiedintelu consistorialu voru avé sè se intrunéscu cu cei dela Caransebesiu spre deliberare in Aradu. Cu acést'a siedint'a se inchide.

(Va urmá.)

Diverse.

(Industria casnica in Romania'a.) Comissiunea pentru sustinerea si incurajarea industriei casnice a hotaritu, scrie R.-W., cá imediatu sè se proceda la infiintierea unei scoli normale de tiesutu, in conditiiuni de a produce invetiatori si invetiátore pentru scolile de tiesutu, ce se voru infiintia in fia-care comuna prin concursulu comiteteloru industriali. Comissiunea s'a pronuntiatu asemenea asupra instrumentelor si masinelor trebuinciose pentru instalarea acestei scoli, facèndu si unu devisu pe sum'a de lei 70,000, pentru care d. ministru de lucrari publice va face sè se deschida creditulu necesaru. Se scie, cá 12 resboie, aduse din Belgia functionéza deja la Asilulu Elen'a-Dómn'a.

(Oltenii in Iasi.) Citimu in „Curi-erulu Balasanu“: Cu trenulu de Mercuri, la

or'a 1 dupa amédi, au sositu la Iasi 35 Olteni, d'intre cari duoi au venitu chiaru cu familiile lor. Conducétorulu lor se numesce Marin Calinu. Ni se spune, cá acesti Olteni au venitu din Bucuresci in urm'a indemnului ce li s'a facutu de aici. Afiamu, cá in curendu voru mai sosi vr'o suta de familii. Scopulu venirei acestor Olteni este de a luá din mân'a strainiloru comerciulu celu micu. Ei au fostu primiti la clubulu comercialu. Cunoscèndu rar'a activitate a acestor ómeni, suntemu siguri, cá nu voru fi lipsiti de sprijinulu Romaniloru pentru cá se póta concurá pe traficantii straini.

(Multumita publica.) Reuniunea pompieriloru voluntari din Saliste esprima prin aceste rënduri prea stimatulu domnu Dr. Petru Cioranu, medicu in Brasiovu, pentru darulu de 15 fl. v. a. facutu reuniunei susu numite, cea mai via a s'a recunoscintia. Ion Maximu, comandantulu pompieriloru.

(Societatea pentru invetiatura poporulu romanu.) Dumineca la 11 ale curentei, membrii s'au intrunitu in adunare generala. D. generalu I. E. Florescu a deschis adunarea generala prin câteva cuvinte bine simtite. Din darea de séma se vede, cá scóile Societatii arata unu progresu imbucuratoru. Scóla primara de modelu este frecuentata de 96 elevi impartiti in 4 clase; ear' scóla normala numera astadi 127 de elevi normalisti, din cari 78 interni si 49 externi. Scóla normala a Societatii a produsu pèna acum 110 invetiatori satesci. Mai multe judecie, precum Ilfov, Ialomit'a, Braila, Teleormanu si Asediemintele Brancovenesci intretinu bursieri in scóla normala a Societatii. Societatea a pututu in anulu 1881 se realizeze o economie de 9000 lei, care s'a destinat pentru marirea localulu societatii. Comitetulu alesu cu acést'a ocaziune se compune din urmatórele persóne: Presiedinte: d. generalu I. E. Florescu (alesu cu unanimitate), vice-presiedinti: d. Alesandru Cretiescu, primu-presiedinte la Inalt'a Curte de Casatiune, si d. generalu Davila. Membrii: P. S. S'a Par. Ghenadie, Episcopulu Argesiului, d. G. Cretianu membru la Curtea de Casatiune, d. C. Porumbaru, d. G. Missail, d. C. Racota, d. dr. Vladescu si d. I. Atanasiade. Ca secretari au fost alesi: d. I. Slavici, d. Siontiu, d. Beiu si d. Al. Penescu. Cassier: d. Z. Herescu Intre persónele generóse, care contribuescu mai multu pentru sustinerea societatii, putemu numi urmatórele: Par. Ghenadie Episcopulu Argesiului (lei 524 anualu) d. generalu I. E. Florescu (lei 300) d. C. Bosia (lei 100), d. Dim. Cariagdi (lei 100), d. dr. Calenderu (lei 60) d. col. Barcanescu (lei 50) d-n'a Maria B. Boerescu (lei 50) d. M. Ferechidi (lei 50) d. generalu Davila (lei 50) si alti. — Ridicandu siedint'a d. presiedinte a exprimat in numele societatii multumiri guvernulu si primariei capitalei pentru ajutórele acordate; asemenea si societatii Lazaru, clubulu Tinerimei, asediamentulu biseric'a Cretiulescú si tuturor persónelor generóse, care au venitu in ajutorulu societatii cu ofrande generóse. Totu-d'otata a facutu unu apelu caldurosu la toti aceia, cari dorescu din anima redicarea culturai neamulu romanescu, se vina in ajutorulu societatei, spre a face cá invetiatur'a de carte sè se respandéscu càtu mai curendu in poporu. „R. W.“

(Mandate postale intre Romania'a si Austro-Ungaria'a.) Dela 1 Maiu stilu nou, directiunea generala a postelor aduce la cunoscint'a publica, cá se incepe unu servitiu pentru schimbulu mandatelor (assignatiuniloru), postale si intre Romania'a cu Austro-Ungaria'a. Acestu servitiu se face in aceleasi conditiiuni cá si pentru celalalte tieri, si anume: sum'a trebuie depusa la biurulu postalu in aur; maximulu sumei de tramsu prin mandatele postale e de 500 lei. Ear' tax'a ce se percepe e urmatóri'a: pentru mandatele pèna la 50 lei, 50 bani; pentru mandatele mai mari de 50 lei se platesce 25 de bani, pentru fiecare 25 lei séu fractiune de 25 lei se platesce 15 bani. Se voru emite asemenea mandate postale

internationale de biururile orasielor de resiedintia ale prefecturiloru, plus Sinaia, Campin'a si Sulin'a. Biururile postale austro-ungare potu plati si emite mandate postale internationale din si pentru Romania'a.

Convocare.

In sensulu §-lui 18 din statute se convóca prin acést'a adunarea generala a Reuniunii femeiloru romane din Abrud, Abrudu-satu si juru, pentru constituirea sa definitiva, pe diu'a de Dumineca in 7 Maiu 1882 st. n. dupa amédi la 3 óre, in locuint'a subscrisei, la care sunt poffiti a se prezentá onorabilele membre si membri ai reuniunei, càtu si alti binevoitori si doritori a inaintarei culturai poporulu romanu.

Abrud in 21 Aprile 1882.

Ann'a Gallu
presiedinta interimala.

Cu 1 Aprile st. v. 1882 s'a inceputu unu nou abonamentu pentru triluniulu: Aprile, Maiu si Iuniu la

„Gazet'a Transilvaniei“

care apare de trei ori pe septemana. Pretiulu abonamentulu se póte vedé in fruntea fóiiei.

Cursulu de Bucuresci

din 14/26 Aprile 1882.

Valori	Scadenti'a Cupónelor	Cum-pèra	Vinde
5 ⁰ / ₁₀₀ Rent'a Romana	1 Apr. 1. Ort.	88.—	88. ³ / ₈
6 ⁰ / ₁₀₀ Oblig. de Stat. convert. rurale	23 Apr. 23 Oct.	100. ¹ / ₄	100. ² / ₄
8 ⁰ / ₁₀₀ Oblig. domeniiale 1871	1 Ian. 1 Iul.	—	—
6 ⁰ / ₁₀₀ Oblig. cailoru fer. rom.	1 Iuliu	102.—	102. ¹ / ₂
7 ⁰ / ₁₀₀ Scrisuri funciare rurale	1 Iul. 1 Ian.	101. ¹ / ₂	102. ¹ / ₂
7 ⁰ / ₁₀₀ „ „ urbane	idem	100. ³ / ₄	100. ¹ / ₂
8 ⁰ / ₁₀₀ Imprum. municipalu	idem	102. ³ / ₂	103. ¹ / ₂
Oblig. casei de pensiune (lei 300, dobènda 10 lei)	1 Maiu 1 Nov.	220.—	228.—
Losuri municipale (20 lei)	cu premie	29. ³ / ₄	30. ³ / ₄
Act. Bancei Nationale rom.	1 Ian. 1 Iul.	1345	1365
Auru contra argintu		1. ¹ / ₄	1. ³ / ₈
Auru contra bilete hipotec.		1. ¹ / ₄	1. ³ / ₈
Auru contra bil. de Banca nat		1. ¹ / ₄	1. ⁷ / ₈
Florini Val. Austr.		2.10—	2.12—

Cursulu la burs'a de Vien'a

din 26 Aprile st. n. 1882.

Rent'a de auru ungara 6 ⁰ / ₁₀₀ 119 90	m'a de vinu ung. 96.50
dto 4 ⁰ / ₁₀₀ 89.15	Imprumutulu cu premiu ung. 117.—
dto de harthia 5 ⁰ / ₁₀₀ 87.40	Losurile p. regularea Tisei si a Segedin 110.50
Imprumutulu cailoru ferate ungare 134.—	Rent'a de harthia austriaca 76.55
Amortisarea datoriei cailoru ferate de ostu ung. (1-ma emisiune) 91 60	Rent'a de arg. austr. 77 45
dto (II-a emisiune) 110.50	Rent'a de auru austr. 94.10
dto (III-a emisiune) 95.75	Losurile din 1860 130.50
Bonuri rurale ungare 99.—	Actiun. bancei aust-ungare 826 —
dto cu cl. de sortare 97.50	„ bancei de creditu ungare 337.50
Bonuri rurale Banat-Timis 98.—	„ bancei de creditu austriace 342.—
dto cu cl. de sortare 97.—	Argintulu —.—
Bonuri rurale transilvane 98.—	Galbini imperatesci 5.62
Bonuri croato-slav. 99.—	Napoleond'ori 9.54
Desbagubire p. dij-	Marei 100 imp. germ. 58.75
	Londra 120.15

Se arendéza

chiaru de acum

HANURILE D-ului CRETIULESCU

DIN PREDEALU

pe care le-a tinutu d. Banciu, cu tóte dependentiele si livedile.

Doritorii sè se adreseze la d. **Gheorge Florianu** intre Prahove, Halt'a Azuga, spre mai buna informare.

Verpachtet werden

sofort

die Einkehrhäuser des Herrn Cretiulescú

in PREDEAL,

welche Herr Banciu innegehabt hat mit allen Dependenzen und den Wiesen.

Nähere Auskunft ertheilt Herr **Georg Florian**, wohnhaft intre Prahove, Haltstelle Azuga.

A Predealon lévő

CRETIULESCU ur VENDÉGLÓI

melyeket Banciu ur tartott, minden hozzátartozókkal és réteikkel együtt azonnal

haszonbérbe

adatnak.

Bővebb felvilágosítást kaphatni **Flórian György** urnal; lakása a Prahova közöt lévő Azuga vasuti állomás. 1—5

Editoru: Iacubu Muresianu.

Redactoru responsabilu: Dr. Aurel Muresianu.

Tipograf'a: Ioanu Gött si fiu Henricu.